

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ В ГРОМАДІ:

НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА

Закон України «Про соціальні послуги»

Ухвалено в новій редакції в січні 2019 року

СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ

- дії, спрямовані на профілактику складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізацію їх негативних наслідків для осіб/сімей, які в них перебувають

Основні цілі соціальних послуг:

01

Профілактика складних життєвих обставин

– запобігання виникненню складних життєвих обставин та/або потраплянню особи/сім'ї в такі обставини

02

Подолання складних життєвих обставин

особою/сім'єю, інтеграція та реінтеграція в суспільне життя місцевої громади

03

Мінімізація негативних наслідків складних життєвих обставин

для особи/сім'ї, підтримка її/їх життєдіяльності, соціального статусу та включення у громаду

Соціальні послуги надаються

особам та сім'ям, які належать до вразливих груп населення та/або перебувають у складних життєвих обставинах

Складні життєві обставини

- обставини, що негативно впливають на життя, стан здоров'я, розвиток особи та функціонування сім'ї, які особа/сім'я не може подолати самостійно

Чинники, що можуть зумовити складні життєві обставини

- похилий вік
- часткова або повна втрата рухової активності, пам'яті
- невиліковні хвороби і ті, що потребують тривалого лікування
- психічні та поведінкові розлади, у тому числі внаслідок вживання психоактивних речовин
- інвалідність
- бездомність
- безробіття
- малозабезпеченість
- поведінкові розлади у дітей через розлучення батьків
- ухилення батьків або осіб, які їх замінюють, від виконання своїх обов'язків з виховання дитини
- втрата соціальних зв'язків, у тому числі під час перебування в місцях позбавлення волі
- жорстоке поводження з дитиною
- насильство за ознакою статі
- домашнє насильство
- потрапляння в ситуацію торгівлі людьми
- шкода, завдана пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією

Соціальні послуги можуть надаватися:

за місцем проживання

або перебування отримувача соціальних послуг (вдома)

за місцем перебування

отримувача соціальних послуг поза межами місця проживання та приміщення надавача соціальних послуг, у тому числі на вулиці

у приміщенні надавача соціальних послуг

стаціонарно - в умовах цілодобового перебування (проживання) отримувача соціальної послуги із забезпеченням харчуванням та умовами для проживання

напівстаціонарно - впродовж визначеного часу доби з умовами для нічного або денного перебування

Які послуги мають бути розвинуті на рівні громади?

Законом України «Про соціальні послуги» (далі – Закон) визначено перелік базових соціальних послуг, надання яких забезпечується Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, районними, районними у містах Києві та Севастополі державними адміністраціями, виконавчими органами міських рад міст обласного значення, а також виконавчими органами сільських, селищних, міських рад об'єднаних територіальних громад. Базові соціальні послуги мають бути спрямовані на найбільш уразливі групи населення та надаватися з урахуванням потреб кожного отримувача послуги

! Базові соціальні послуги:

догляд вдома, денний догляд

підтримане проживання

соціальна адаптація

соціальна інтеграція та реінтеграція

надання притулку

екстренне (кризове) втручання

консультування

соціальний супровід

представництво інтересів

посередництво (медіація)

соціальна профілактика

натуральна допомога

фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, порушення зору

переклад жестовою мовою

догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних

супровід під час інклюзивного навчання

інформування

24/7 Екстренне (кризове) втручання

забезпечується невідкладно (протягом доби) у зв'язку з обставинами, що загрожують життю та/або здоров'ю отримувача соціальних послуг, наприклад, у випадках вчинення домашнього насильства, жорстокого поводження з дитиною

Базові соціальні послуги

мають бути розвинені в громаді відповідно до потреб населення та надаватися максимально наближено до місця проживання громадян, які їх потребують

Яким чином надаються соціальні послуги?

Надання соціальних послуг здійснюється шляхом **ведення випадку**, що передбачає такі етапи:

Ведення випадку не застосовується у разі надання соціальних послуг одноразово та/або екстрено (кризово)

Підтвердженням надання соціальних послуг екстрено (кризово) повнолітній особі є акт про надання соціальних послуг; дитині – акт проведення оцінки рівня безпеки дитини. Договір про надання соціальних послуг в цьому випадку не укладається

Надання соціальних послуг здійснюється за принципом добровільності

В яких випадках передбачено обов'язкове надання соціальних послуг?

В окремих випадках громадяни не можуть відмовитись від отримання соціальних послуг

проходження індивідуальних корекційних програм

- батьки, які не виконують батьківських обов'язків
- особи, які вчинили насильство за ознакою статі, домашнє насильство чи жорстоке поводження з дітьми
- особи, до яких застосовуються заходи пробації відповідно до законодавства України
- особи, яких судом направлено на проходження програми для кривдників
- в інших випадках, передбачених законодавством України

Які повноваження щодо розвитку системи надання соціальних послуг мають виконавчі органи міських рад міст обласного значення, рад об'єднаних територіальних громад?

До повноважень виконавчих органів міських рад міст обласного значення та рад об'єднаних територіальних громад належить забезпечення надання соціальних послуг відповідно до цього Закону, зокрема:

визначення потреб населення у соціальних послугах

фінансування надання соціальних послуг

інформування про їх перелік

забезпечення підвищення кваліфікації надавачів соціальних послуг

здійснення заходів для виявлення вразливих груп населення, осіб і сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, та їх забезпечення відповідно до потреб наданням базових соціальних послуг

здійснення моніторингу надання соціальних послуг, оцінки їх якості, оприлюднення відповідних результатів

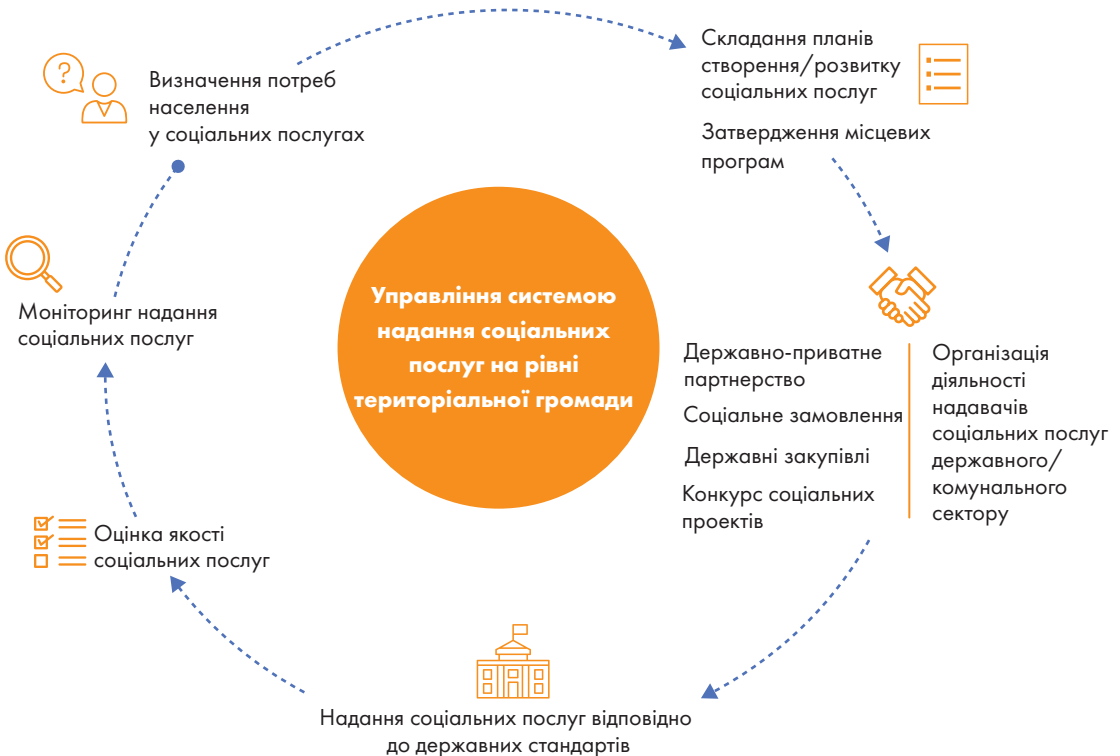

створення та забезпечення функціонування Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг

Фінансування надання соціальних послуг

здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, спеціальних фондів, коштів підприємств, установ та організацій, плати за соціальні послуги, коштів благодійної допомоги (пожертвувань) та інших джерел, не заборонених законом

Хто може надавати соціальні послуги?

Надавачі державного/ комунального сектору

- установи/заклади надання соціальних послуг (стаціонарні, реабілітаційні, тимчасового перебування)
- інші установи/заклади соціальної підтримки (обслуговування), у тому числі спеціалізовані служби підтримки осіб, постраждалих від домашнього насильства та насильства за ознакою статі

Надавачі недержавного сектору

- підприємства, установи, організації
- громадські об'єднання, благодійні, релігійні організації, фізичні особи-підприємці

Включені до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг

До працівників надавачів соціальних послуг належать фахівці та професіонали (соціальні працівники, фахівці із соціальної роботи, соціальні менеджери, інші) та соціальні робітники

В кожній громаді має бути соціальний менеджер і фахівець, який надає соціальні послуги

Соціальний менеджер

не менше
1 на 10000 осіб*

Завдання соціального менеджера – планування, організація, координація, оцінювання потреб у соціальних послугах, моніторинг здійснення соціальної роботи, надання соціальних послуг у територіальній громаді

Фахівець, який надає соціальні послуги

не менше
1 на 1000 осіб (місто)
1 на 500 осіб (село чи селище)*

Виявляє дітей, сім'ї з дітьми, осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах; проводить оцінку їхніх потреб та, відповідно до них, планує й надає соціальні послуги, а також представляє інтереси отримувачів соціальних послуг в установах та організаціях

Є соціальним помічником сім'ї/особи, допомагає справитися з життєвими труднощами, мотивує та підтримує на шляху до подолання складних життєвих обставин

Відіграє важливу роль у виявленні випадків ухилення батьками або особами, які їх замінюють, від виконання своїх обов'язків з виховання дитини, жорстокого поводження з дитиною, домашнього насильства; покликаний своєчасно попередити загрозу життю і здоров'ю дитини, інших членів сім'ї, забезпечити залучення необхідних установ, організацій, закладів до своєчасного реагування та надання допомоги

*Рекомендована кількість зазначених фахівців

З метою оптимізації та комплексного підходу до надання соціальних послуг можуть утворюватися **комплексні установи / заклади надання соціальних послуг**, структурні або відокремлені (територіальні) підрозділи яких надають різні соціальні послуги різним групам населення

Законом встановлено єдині вимоги до надавачів соціальних послуг усіх форм власності: державних, комунальних і недержавних

Надавачі недержавного сектору можуть бути залучені до надання соціальних послуг шляхом:

- соціального замовлення
- державно-приватного партнерства
- конкурсу соціальних проектів
- соціальних програм тощо

Порядок надання соціальних послуг шляхом соціального замовлення та компенсації надавачам вартості соціальних послуг затверджується Кабінетом Міністрів України

Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг

З метою реєстрації та використання даних про надавачів та отримувачів послуг передбачено створення автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи - Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг (далі – Реєстр).

Для надавачів послуг

внесення до Реєстру дасть можливість працювати в офіційному полі і претендувати на отримання фінансування за рахунок бюджетних коштів, зокрема через механізм соціального замовлення

Для отримувачів соціальних послуг

включення до Реєстру дозволить забезпечити адресний підхід до надання соціальних послуг та уникнути дублювання послуг при залученні різних надавачів

Держателем Реєстру є Міністерство соціальної політики. Порядок формування, ведення та доступу до Реєстру затверджує Кабінет Міністрів України

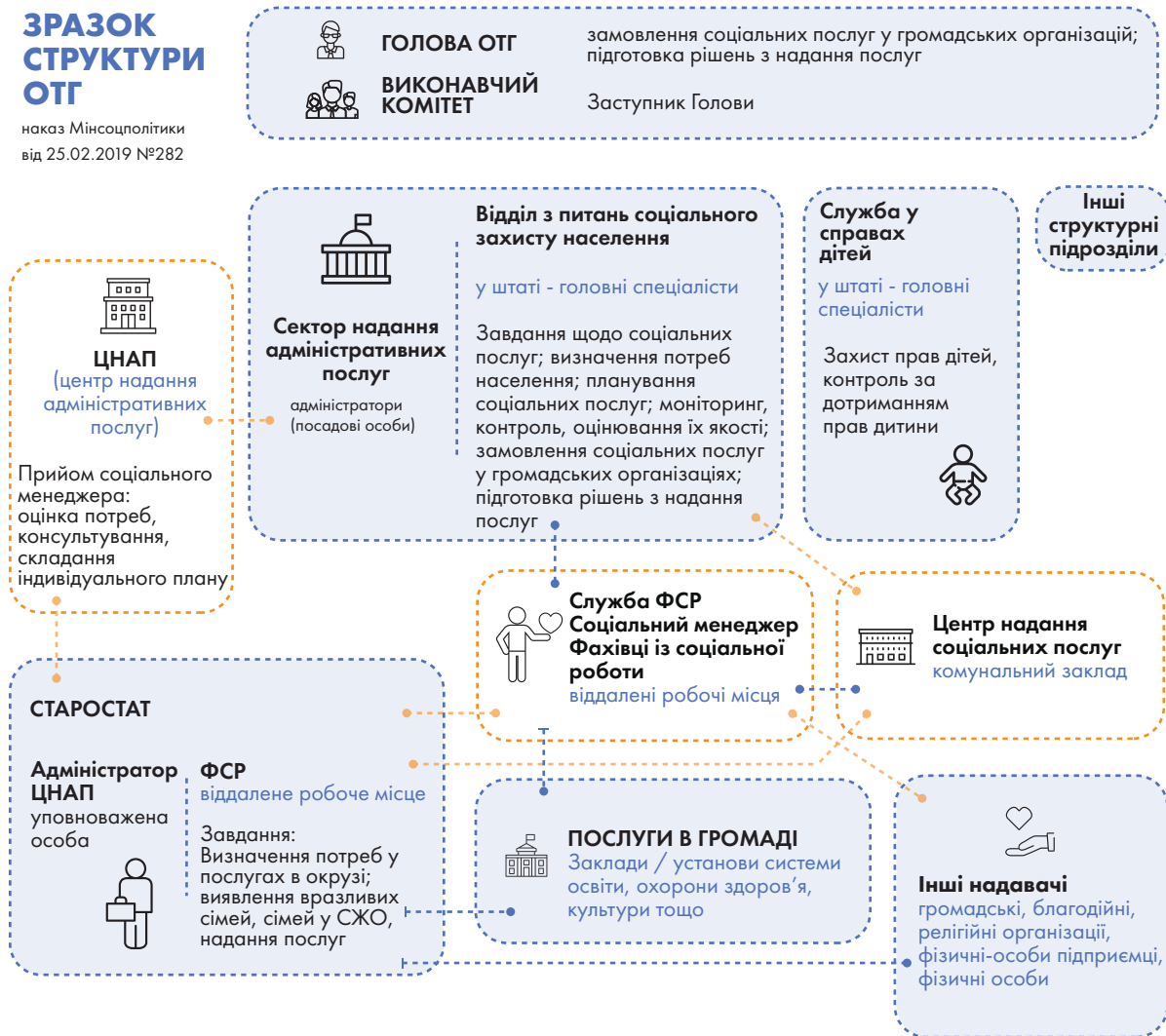
Забезпечення ведення Реєстру

- повноваження районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад міст обласного значення, рад об'єднаних територіальних громад

Яким чином можна розвинути в громаді модель системи соціального захисту населення, що включатиме компонент надання соціальних послуг?

ЗРАЗОК СТРУКТУРИ ОТГ

наказ Мінісоцполітики від 25.02.2019 №282

З питань розвитку системи надання соціальних послуг необхідно звернутись до управління/відділу соціального захисту населення у вашій територіальній громаді

Інформаційну брошюру розроблено проектом «Експертна підтримка
врядування та економічного розвитку (EDGE)» у партнерстві
з Міністерством соціальної політики та за підтримки
Міністерства міжнародних справ Канади

